

prima instanță: S. Tizu
(Judecătoria Centru mun. Chișinău)
instanța de apel: Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-2047/17

ÎNCHEIERE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul : Svetlana Filincova
Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Carțin Maxim împotriva Societății de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni, Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule și Maler Robert, intervenienți accesorii Felișcan Alexandru și Societatea cu Răspundere Limitată „Nagoltrans” cu privire la încasarea sumei, dobînzii de întîrziere, penalității și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni și menținută hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 05 decembrie 2016,

c o n s t a ț ă :

La 09 februarie 2016 Carțin Maxim a depus cerere de chemare în judecată împotriva SAR „Moldcargo” SA, Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule și Maler Robert, intervenienți accesorii Felișcan Alexandru și Societatea cu Răspundere Limitată „Nagoltrans” cu privire la încasarea sumei, dobînzii de întîrziere, penalității și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 21 august 2015 pe str. Alba Iulia mun. Chișinău s-a produs un accident rutier cu implicarea automobilul de model XXXXX, al căruia proprietar este și ZZZZZ, la volanul căruia se afla Maler Robert, soldat cu distrugerea autovehiculului de model XXXXX și cauzarea leziunilor corporale inclusiv lui Carțin Maxim. Vinovat de producerea accidentului a fost recunoscut Maler Robert, conform procesului-verbal cu privire la contravenție din 08.09.2015.

La fel, a menționat că automobilul ZZZZZ era predat în locațiune lui Felișcan Alexandru de către locatorul SRL „Nagoltrans”, contractul de locațiune fiind încheiat la 18 august 2015.

Totodată, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție din 07.09.2015 Felișcan Alexandru a fost recunoscut vinovat de săvîrșirea contravenției prevăzute de art. 231 alin. (4) Cod contravențional, pentru că a predat conducerea autovehiculului lui Maler Robert, care nu avea permis de conducere.

Conform actului de examinare a mijlocului de transport auto nr. 2063/0917 din 10 septembrie 2015, emis de către expertul independent Ciobanu Adrian, în prezența lui Carțîn Maxim, Maler Robert și Cernauțan Dumitru, reprezentantul CA „Moldcargo”, s-a constatat că recondiționarea autovehiculului avariat nu este rațională, deoarece valoarea cheltuielilor constituie 79,0% din valoarea medie de piață a unui automobil analogic, iar valoarea prejudiciului cauzat proprietarului automobilului a constituit 15 950 euro, conform cursului valutar în valută națională la data de 21 august 2015.

Susține că în temeiul contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria RCAI-001252537 din 18 decembrie 2014, pentru automobilul de model ZZZZZ, încheiat între SAR „Moldcargo” SA, în calitate de asigurător și SRL „Nagoltrans”, în calitate de asigurat, la 09 septembrie 2015, s-a adresat cu o cerere de despăgubire în adresa SAR „Moldcargo” SA.

Prin răspunsul nr. 2499 din 29 decembrie 2015 a SAR „Moldcargo” SA a fost informat, precum că accidentul rutier produs la 21 august 2015 nu este caz asigurat, dat fiind faptul că, conform contractului de locațiune a automobilului din 18 august 2015, riscul asigurat se întinde doar asupra locatarului, în speță, Felișcan Alexandru.

La 20 ianuarie 2016, adresându-se cu o cerere de despăgubire în adresa Biroului Național al Asigurărilor de Autovehicule, cu solicitarea de a fi informat în decurs de 5 zile despre decizia luată, nu a primit răspuns.

Invocă că vinovat în cauzarea accidentului s-a dovedit a fi Robert Maler, din care considerente s-a adresa cu o cerere de despăgubire și în adresa acestuia dar, din motive necunoscute, pînă în prezent, nu a fost informat despre decizia luată în acest sens.

Consideră că contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube pentru automobilul de model ZZZZZ, acoperă prejudiciile cauzate de Maler Robert, astfel, poziția SAR „Moldcargo” SA de refuz în achitarea despăgubirii este neîntemeiat.

Prin neexecutarea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule seria RCAI-001252537 pentru automobilul de model ZZZZZ, SAR „Moldcargo” SA este ținut cît să compenseze paguba, cît și repararea prejudiciul cauzat efectiv prin neexecutare.

Solicită reclamantul încasarea în mod solidar de la pîrîți a pagubei asigurate în mărime de 15 950 euro, conform BNRM calculat la cursul de 1 euro = 22,08 lei, încasarea în mod solidar a sumei în mărime de 1 307,25 euro, conform BNRM calculat la cursul de 1 euro = 22,08 lei, cu titlu de dobîndă de întîrziere, încasarea în mod solidar a sumei în mărime de 1 674,45 euro, conform BNRM calculat la cursul de 1 euro = 22,08 lei, cu titlu de penalitate de 0,1% din suma despăgubirii și a cheltuielilor de judecată (f.d. 49).

La 11 aprilie 2016, reclamantul a majorat pretențiile prin concretizarea cursului valutar și perioadei de întîrziere, astfel s-a solicitat încasarea în mod solidar de la pîrîți a sumei în mărime de 15 950 euro, conform BNRM calculat la cursul de 1 euro = 22,34 lei, încasarea în mod solidar a sumei în mărime de 1 543,8 euro, conform BNRM calculat la cursul de 1 euro = 22, 34 lei, cu titlu de dobîndă de

întârziere, încasarea în mod solidar a sumei în mărime de 1 674, 45 euro, conform BNRM calculat la cursul de 1 euro = 22, 34 lei, cu titlu de penalitate de 0,1% din suma despăgubirii și a cheltuielilor de judecată .

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 05 decembrie 2016 acțiunea a fost admisă în parte. S-a dispus încasarea de la SAR „Molcargó” SA în beneficiul lui Carțin Maxim suma de 208 808,70 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 12 946 lei cu titlu de penalitate, suma de 47 616,81 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 8 081,15 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total a încasa suma de 282 452,66 lei. În rest acțiunea a fost respinsă.

SAR „Modcargó” SA a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30 mai 2017 a fost respins apelul declarat de SAR „Moldcargó” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

Instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia primei instanțe privind admiterea acțiunii și încasarea a prejudiciului asigurat doar de la SAR „Moldcargó” SA.

Cît privește pretenția privind încasarea dobânzii de întârziere în mărime de 47 616,81 lei, instanța de apel a menționat că prima instanță corect a aplicat prevederile art. 619 Cod Civil, conform cărora în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul , dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art. 878 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

La fel, instanța de apel a considerat întemeiată concluzia primei instanțe privind încasarea sumei de 12 946 lei cu titlu de penalitate. Or, asiguratorul în raporturile de asigurare obligatorie de răspundere civilă , este obligat la plata penalității în mărime de 0,1 % din valoarea prejudiciului material , în cazul neachitării în termen a despăgubirilor de asigurare, drept temei fiind prevederile art. 6 alin. (6) din Legea nr. 407, aplicabile tuturor claselor de asigurare în virtutea caracterului general si normei juridice respective.

La 19 septembrie 2017 SAR „Moldcargó” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii, sau modificarea sumelor încasate cu titlu de dobândă de întârziere și penalități din contul SAR „Moldcargó” SA.

În conformitate cu art. 434 CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Conform ștampilei de intrare a corespondenței aplicate pe citația parvenită în cadrul SAR “Moldcargó” SA, recurentul la data de 19 iulie 2017 a recepționat copia deciziei instanței de apel. Prin urmare, declarînd recursul la data de 19 septembrie 2017 acesta s-a încadrat în termenul de declarare a lui.

În motivarea recursului a indicat că instanțele incorect au apreciat probele din dosar și în așa mod incorect au calculat dobânzile de întârziere și penalitățile.

Menționează că drept temei pentru încasarea de la SAR „Moldcargo”SA a dobânzilor de întârziere au fost puse prevederile art. 619 Cod Civil, alin. (2) care prevăd că în cazul actelor juridice la care nu participă consumatorul, dobânda este de 9% peste rata dobânzii prevăzută la art.585 dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Nu este admisă proba unui prejudiciu mai redus.

Invocă recurentul că pentru curgerea de drept a dobânzilor de întârziere se cer a fi îndeplinite următoarele condiții: - obligația debitorului să constea în plata unei sume de bani. Numai dacă obligația are ca obiect plata unei sume de bani, debitorul datorează dobânzi pentru întârzierea executării obligației; - obligația să fie lichidă. Dobânzile curg de drept numai în cazul în care quantumul sumei datorate este precis determinat; - obligația să fie exigibilă. Numai dacă datoria debitorului a ajuns la scadență și nu a fost executată, creditorul este îndreptat la plata sumei de bani și a dobânzilor de întârziere.

Numai întrunind toate trei condiții poate fi solicitată încasarea dobânzilor. Dobânzile curg de drept numai în cazul în care quantumul sumei datorate este precis determinat.

În speța dată quantumul prejudiciului a fost modificat de mai multe ori, fiind permanent concretizate cerințele. Ulterior s-a stabilit că suma solicitată nu a fost calculată conform prevederilor Legii nr. 414 din 22.12.2006. în așa mod, suma prejudiciului în mărime de 208.808,70 lei a fost solicitată de reclamant - intimat, doar prin cererea din 24.10.2016, doar la această dată fiind lichidă, iar exigibilă a devenit doar la data pronunțării hotărârii judecătorești din 05.12.2016.

La fel, menționează că în eventualitatea cazului, dacă instanțele ar fi considerat că urmează a calcula dobânzile de întârziere și penalitățile, ultimele puteau fi calculate doar din data de 24.10.2016.

Examinând temeiurile recursului declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo” Societate pe Acțiuni.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului Civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Societatea de Asigurări-Reasigurări „Moldcargo”
Societate pe Acțiuni se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru